

Vedtekter

2025–2028

Norgesdemokratene
— Norge Først —

Innhold

1. Navn	4
2. Formål	4
3. Medlemskap, stemmerett og valgbarhet	4
4. Organisasjon	5
5. Lokallagene	6
5.19. Lokallagets organer er:	7
5.26. Årsmøtets oppgaver:	7
5.27. Valg	8
6. Nominasjon til kommunevalg	9
7. Fylkeslaget	9
7.13. Fylkeslagets organer er:	10
7.27. Årsmøtets oppgaver	11
7.28. Valg	11
8. Fylker uten fylkeslag	12
9. Nominasjon til fylkestingsvalg og stortingsvalg	12
10. Samepolitisk Råd	13
11. Sentralstyret	13
12. Generalsekretær og Sentralstyrets revisor	14
12.1. Generalsekretær	14
12.2. Revisor og revisjon	14
13. Landsstyret	14
14. Landsmøtet	15
14.4. Saksdokumenter	15
14.15. Rett til å delta på Landsmøtet har:	16
14.15.6. Følgende kan sende inntil tre observatører hver:	16
14.20. Saksliste til Landsmøtet skal inneholde:	17
14.21. Valg:	17

14.22. Ekstraordinært landsmøte:	18
14.22.1. Berettiget til å kreve ekstraordinært landsmøte er:	18
15. Suspensjoner og eksklusjoner	19
16. Vedtekts- og programendringer	20
17. Økonomireglement	20
18. Kontrollutvalg	20
19. Vedtektskomiteens arbeid	21
20. Programkomiteens arbeid	21
21. Redaksjonskomiteens arbeid	22
Etiske retningslinjer for tilsatte og folkevalgte	23
Målsetting	23
Generelle bestemmelser	23
Hensynet til velgerne	23
Hensyn til partiets omdømme	23
Habilitet og taushetsplikt	24
Taushetsplikt	24
Overgang til næringsvirksomhet eller andre enheter	24
Styre og andre verv	25
Gaver og personlige fordeler	25
Bruk av partiets ressurser og utstyr	25
Lojalitetsplikt	26
Korrupsjon	26
Åpenhet	26
Lojalitet er også en grunnleggende verdi.	26
Varsling av kritikkverdige forhold	27
Diskriminering, mobbing, trusler og vold	27
Oppfølging	27
Sanksjoner	27

1. Navn

- 1.1. Disse vedtektene gjelder for Norgesdemokratene, som er et registrert politisk parti.
- 1.2. Ved navnsetting av lokal-, bydels- eller fylkeslag, skal navnet Norgesdemokratene med tillegg av bydels-, kommune- eller fylkesnavn benyttes.
- 1.3. Partinavnet kan skrives i begge norske målformer.
- 1.4. Forkortelse for partinavnet er ND.
- 1.5. Ved eventuelt ønske om skifte av partinavn skal dette legges ut på høring i partiorganisasjonen i minimum 1 måned og deretter vedtas på et ordinært eller ekstraordinært landsmøte.

2. Formål

- 2.1. Norgesdemokratene er basert på ivaretagelse av nasjonen Norges suverenitet og ukrenkelighet.
- 2.2. Norgesdemokratene er et nasjonalt fokusert konservativt¹ folkeparti som er imot globalismen² som sosial og politisk kraft for dannelsen av overnasjonale strukturer.
- 2.3. Norgesdemokratene har folket, Grunnloven, landet, allment anerkjente menneskerettigheter og den generelle flertalls-folkeviljen som politisk drivkraft.
- 2.4. Norgesdemokratene anerkjenner individets suverenitet og rettighet til å bestemme over eget liv, helse og levemåte, såfremt det ikke forhindrer en annens rett til det samme.

3. Medlemskap, stemmerett og valgbarhet

- 3.1. Alle personer som har fylt 15 år kan søke medlemskap i Norgesdemokratene i Norge.
- 3.2. Det er imidlertid en forutsetning at vedkommende støtter partiets formålsparagraf, ikke setter personlig vinning foran politikken, og ikke er medlem i noe annet politisk parti eller annen konkurrerende politisk organisasjon.
- 3.3. Ingen som bekjenner seg til en antidemokratisk og totalitær ideologi kan være medlem av Norgesdemokratene. Dette uavhengig av hvorvidt en slik ideologi er religiøs og/eller politisk fundamentert.
- 3.4. Personer som ønsker medlemskap i en kommune der det ikke er lokallag, kan bli medlem i et annet lokallag i fylket eller stå direkte tilknyttet fylkeslaget i fylker hvor det ikke eksisterer lokallag.
- 3.5. Det skal kun være ett lokallag i en kommune, men et lokallag kan opprette bydelslag eller kretslag som er underlagt lokallaget.

¹ : Beskriver noen som ønsker å bevare eller bygge videre på det som er nedarvet eller gjeldende. Raske endringer og reformer etterstrebes ikke.

² : I betydningen politisk overbevisning basert på overnasjonale heller enn nasjonale styringssystemer. Vi er ikke imot global handel, samarbeid, reiser eller kulturell utveksling.

- 3.6. Valgbare til tillitsverv i Norgesdemokratene i Norge er alle som oppfyller kravene til medlemskap og stemmerett.
- 3.7. I samvittighetsspørsmål stilles Norgesdemokratenes medlemmer fritt.
- 3.8. Medlemmer av Norgesdemokratenes Ungdom har møte- og talerett i Norgesdemokratenes fora.
- 3.9. Stemmerett i partisaker har de som har vært registrert i det sentrale medlemsregisteret i minimum tre måneder, har fylt 16 år og betalt forfalt kontingent før møtestart.
- 3.10. Medlemmer som ikke har betalt kontingent de to siste år, vil bli strøket fra medlemslisten.
- 3.11. Hovedmedlemskap koster kr. 300,-. Medlemskapet gir generell stemmerett og valgbarhet.
- 3.12. Honnørmedlemskap koster kr. 150,-. Et honnørmedlemskap kan tegnes av pensjonister, uføre og studenter, og gir samme rettigheter som hovedmedlemskap.
- 3.13. Medlemskap i Norgesdemokratenes Ungdom koster 150,-. Medlemskapet kan tegnes fra og med det året man fyller 15 til og med det året man fyller 30 år. Medlemskapet gir også fulle rettigheter i Norgesdemokratenes hovedorganisasjon.
- 3.14. Støttemedlemskap kan tegnes for kr. 50,-. Støttemedlemmer har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett og valgbarhet. Landsmøtet i partiet har åpnet opp for at støttemedlemmer kan søke sitt lokallag om innvilgelse av fulle medlemsrettigheter, og at det enkelte lokallag selv kan velge å ta stilling til dette.

4. Organisasjon

- 4.1. Norgesdemokratene har følgende organisasjonsledd:
- 4.2. Landsmøtet.
- 4.3. Landsstyret.
- 4.4. Fylkesstyre: To eller flere nabofylker kan ha felles fylkesstyre.
- 4.5. Lokallag: Kan opprette bydelslag eller kretslag.
- 4.6. Sentralstyret er partiets øverste administrative ledd (daglige ledelse) som utfører sine oppgaver gitt av Landsmøtet og Landsstyret.
- 4.7. Norgesdemokratenes Ungdom organiseres på samme måte som moderorganisasjonen.
- 4.8. Partiets stortingsgruppe, fylkestingsgrupper og kommunestyregrupper er partiets politiske verktøy og organiseres i egne grupper som skal godkjennes av de respektive styrer.

5. Lokallagene

- 5.1. Tre eller flere personer i samme kommune kan stifte lokallag hvis det ikke allerede er et lokallag i kommunen.
- 5.2. Fylkespartiet kan gi dispensasjon vedrørende valgbarhet ved dannelse av interimsstyre. Idet det da ikke foreligger krav til demokratisk valg, utnevnes posisjonene under fylkespartiets ledelse.
- 5.3. Er det ikke fylkeslag i fylket, blir lokallagets styre også å betrakte som fylkeslag til det blir startet flere lokallag.
- 5.4. Lokallagene er partiets røtter, og de består i hovedsak av de personer som bor i kommunen eller regionen.
- 5.5. Styret i lokallaget skal drive lokallagene med vervearbeid og politisk arbeid samt legge grunnlaget for en sterk organisasjon.
- 5.6. Fylkesstyret skal formelt fylle rollene som valgkomité, nominasjonskomité og intern revisor for de lokallag som ikke selv er i stand til å bekle disse posisjonene.
- 5.7. Fylkesstyret skal godkjenne opprettelsen og bruken av partiets navn ved stiftelse av lokallag.
- 5.8. Sentralstyret utarbeider rutiner og skjemaer og kontrollerer formalia ved opprettelsen av lokallag og skal godkjenne lokallaget dersom formalia er i orden.
- 5.9. Et lokallag som ikke har avholdt årsmøte i løpet av de siste 18 måneder skal være å anse som oppløst.
- 5.10. Hvis et lokallag som har avviklet sitt årsmøte foreslås oppløst, skal rutiner som vedrører eksklusjoner følges.
- 5.11. Sentralstyret kan med to tredjedels flertall åpne sak om oppløsning av lokallag på eget initiativ, eller etter forslag fra fylkesstyret.
- 5.12. All kommunikasjon i slike saker skal skje skriftlig.
- 5.13. Ved åpning av sak skal lokallaget være å anse som suspendert inntil saken er avsluttet.
- 5.14. Sentralstyrets begrunnelse skal fremgå både til fylkesstyret og til lokallaget det gjelder.
- 5.15. Berørte organisasjonsledd skal innenfor en tidsramme på 14 dager gis tilsvaretsrett.
- 5.16. Sentralstyret velger på bakgrunn av fylkeslagets høringsuttalelse og lokallagets tilsvare om saken skal henlegges eller opprettholdes.
- 5.17. Lokallag som foreslås oppløst kan anke saken til Landsstyret, som fatter endelig vedtak med to tredjedels flertall.
- 5.18. Ved oppløsning av et lokallag tilfaller eiendelene og midlene fylkeslaget.

5.19. Lokallagets organer er:¹

- 5.19.1. Årsmøtet.
 - 5.19.2. Nominasjonsmøtet.
 - 5.19.3. Lokallagsstyret.
 - 5.19.4. Kommunestyregruppen.
 - 5.19.5. Norgesdemokratenes Ungdom.
-
- 5.20. Lederen av Norgesdemokratenes Ungdom er medlem av lokallagsstyret.
 - 5.21. Ordinært årsmøte skal som hovedregel avholdes innen utgangen av januar måned.
 - 5.22. Årsmøtet skal innkalles med minst tre ukers varsel.
 - 5.23. Saker som ønskes behandlet, må være innsendt styret innen 14 dager før årsmøtet.
 - 5.24. Valgkomiteens innstilling og andre sakspapirer kan legges frem ved møtets begynnelse hvis dette er mest hensiktsmessig.
 - 5.25. Unntak fra vedtektene når det gjelder datoer og innkallingsfrister kan gjøres av Sentralstyret.

5.26. Årsmøtets oppgaver:

- 5.26.1. Registrering av medlemmenes stemmerett og godkjenning av innkalling og dagsorden.
- 5.26.2. Valg av møteleder, tellekorps, referenter og protokollunderskrivere.
- 5.26.3. Behandling av styrets årsberetning.
- 5.26.4. Behandling og godkjenning av lokallagets regnskap og revisjonsberetning.
- 5.26.5. Behandling og vedtagelse av lokallagets budsjett, samt eventuell kontingent ut over Landsstyrets vedtatte minimumskontingent.
- 5.26.6. Invitasjon til politisk debatt, herunder behandling av innkomne forslag og resolusjoner.
- 5.26.7. Behandling og vedtagelse av lokalprogrammet.

¹ Årsmøtet og nominasjonsmøtet inkluderer alle medlemmene i lokallaget, og er av den grunn rangert som overordnede organer. Kommunestyregruppen hører inn under lokallagsstyret, som er valgt av årsmøtet. Norgesdemokratenes Ungdom er likeledes et underordnet organ av lokallagsstyret.

5.27. Valg

- 5.27.1. Lokallagets leder.
 - 5.27.2. Lokallagets nestleder. (Det kan velges to nestledere.)
 - 5.27.3. Lokallagets kasserer.
 - 5.27.4. Lokallagets sekretær.
 - 5.27.5. Lokallagets styremedlemmer. Inntil fem.
 - 5.27.6. Lokallagets varamedlemmer i rekkefølge.
 - 5.27.7. Revisor.
 - 5.27.8. Delegater til fylkesårsmøtet.
 - 5.27.9. Valgkomité på 3-5 medlemmer.
 - 5.27.10. I mellomvalgår velges nominasjonskomité på 3-5 medlemmer.
-
- 5.28. Styret, inkludert gruppeleder i kommunestyregruppen der en slik finnes, skal ha et odde antall medlemmer.
 - 5.29. Hvis praktiske forhold tilsier det, kan det velges to nestledere, henholdsvis organisatorisk nestleder og politisk nestleder.
 - 5.30. På konstituerende styremøte fordeler styret selv arbeidsoppgaver til styremedlemmene.
 - 5.31. Alle medlemmer som har betalt kontingent før møtet settes, har møte, tale- og stemmerett på årsmøtet forutsatt at de har vært medlemmer i minst tre måneder.
 - 5.32. Fylkesstyremedlemmer, eventuelle stortingsrepresentanter og sentralstyremedlemmer har møte- og talerett.
 - 5.33. Nyinnmeldte medlemmer kan møte som observatører med møte- og talerett, forutsatt at de har betalt kontingent.
 - 5.34. Ekstraordinært årsmøte skal avholdes når minst to tredjedeler av styret eller 10 prosent av betalende lokallagsmedlemmer krever det eller dersom et overordnet organ ber om det.
 - 5.35. Fristen for innkalling til ekstraordinært årsmøte er 10 dager, og kun de oppsatte sakene skal behandles.
 - 5.36. Hvis foregående fylkesårsmøte har bestemt at lokallagene skal velge delegater, utføres dette.
 - 5.37. Beregningsgrunnlaget skal da være antall betalende medlemmer i lokallaget tre måneder forut for møtets start.
 - 5.38. Ved delegatberegning følges normale avrundingsregler: 1-4 rundes ned og 5-9 rundes opp.

- 5.39. For de første 100 betalende medlemmene deler man på 10. Dermed gir eksempelvis 64 medlemmer 6 delegater ($64/10 = 6,4$).
- 5.40. For de neste 100 betalende medlemmene deler man på 20. Dermed gir eksempelvis 167 medlemmer 13 delegater ($100/10 + 67/20 = 13,35$).
- 5.41. For ytterligere betalende medlemmer deler man på 40. Dermed gir eksempelvis 310 medlemmer 18 delegater ($100/10 + 100/20 + 110/40 = 17,75$).
- 5.42. Styret i et lokallag er beslutningsdyktig når minst tre personer inklusive leder eller nestleder er til stede.
- 5.43. Hvis det skulle oppstå stemmelikhet i styret, vil leder, sekundært nestleder, ha dobbeltstemme.

6. Nominasjon til kommunevalg

- 6.1. Styret innkaller til nominasjonsmøte minst 14 dager før møtet.
- 6.2. Nominasjonsmøtet vedtar hvor mange kandidater som skal kumuleres, og det kan gi styret fullmakt til å supplere listen utover de personene som blir satt opp av møtet.

7. Fylkeslaget

- 7.1. Fylkeslaget består av lokallagene i fylket, samt eventuelle direkte medlemmer fra kommuner der lokallag ikke er etablert.
- 7.2. Det kan etableres samarbeid over fylkesgrensene.
- 7.3. Det er Sentralstyret som skal godkjenne stiftelsen av fylkeslag og retten til å benytte navnet Norgesdemokratene.
- 7.4. Et fylkeslag som ikke har avholdt årsmøte i løpet av de siste 18 måneder skal være å anse som oppløst.
- 7.5. Hvis et fylkeslag som har avvirket sitt årsmøte foreslås oppløst, skal rutiner som vedrører eksklusjoner følges.
- 7.6. Sentralstyret kan med to tredjedels flertall åpne sak om oppløsning av fylkeslag. All kommunikasjon i slike saker skal skje skriftlig.
- 7.7. Ved åpning av sak skal fylkeslaget være å anse som suspendert inntil saken er avsluttet.
- 7.8. Sentralstyrets begrunnelse skal fremgå både til fylkesstyret og til Landsstyret. Fylkespartiet skal innenfor en tidsramme på 14 dager gis tilsvarende rett.
- 7.9. Et fylkeslag som foreslås oppløst kan anke saken til Landsstyret, som fatter endelig vedtak med to tredjedels flertall.
- 7.10. Hvis Landsstyret vedtar å oppløse et fylkeslag, bortfaller retten til å benytte navnet Norgesdemokratene.
- 7.11. Ved oppløsning av fylkeslag skal alle eiendeler og midler settes i karantene inntil nytt fylkeslag er opprettet, eller sekundært 18 måneder har forløpt.

7.12. Hvis nytt fylkeslag innenfor denne tidsperioden ikke er opprettet, tilfaller alle eiendeler og midler Sentralstyret.

7.13. Fylkeslagets organer er:

7.13.1. Årsmøtet.

7.13.2. Nominasjonsmøtet.

7.13.3. Fylkesstyret.

7.13.4. Fylkestingsgruppen.

7.14. Norgesdemokratenes Ungdom, hvor lederen er medlem av fylkesstyret.

7.15. Fylkesstyret skal innkalle til årsmøter og nominasjonsmøter.

7.16. Fylkesårsmøtet skal innkalles med tre ukers varsel.

7.17. Fylkesnominasjonsmøtet skal innkalles med tre ukers varsel.

7.18. Valgkomiteens innstilling og andre sakspapirer tilknyttet fylkesårsmøter og fylkesnominasjonsmøter skal gjøres tilgjengelig minst syv dager før møtets start.

7.19. Ordinært årsmøte skal som hovedregel avholdes senest 15. mars.

7.20. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet, må sendes inn minst 14 dager før møtet.

7.21. Unntatt er dagsaktuelle saker som kan fremmes direkte på årsmøtet.

7.22. Hva som er dagsaktuelle saker avgjøres av årsmøtet.

7.23. På fylkesårsmøtet møter etablerte lokallag med delegater som velges på lokallagenes årsmøter.

7.24. Fra kommuner hvor lokallag ikke er etablert, har alle medlemmer forslags-, møte- og stemmerett såfremt de har betalt medlemskontingenten innen møtet begynner og har vært innmeldte medlemmer av partiet i tre måneder.

7.25. Medlemmer av overordnede partiorganer, eller observatører utpekt av disse, har møte- og talerett.

7.26. Et fylkeslag kan velge å fravike kravet om at lokallag må stille med delegater. Samtlige medlemmer i fylket kalles da inn til møtet. Hvis fylkeslaget som lokallagenes nærmeste overordnede organ beslutter dette, annulleres alle valg av delegater som lokallagene måtte ha gjort på sine årsmøter.

7.27. Årsmøtets oppgaver

- 7.27.1. Godkjenning av stemmeberettigede, innkalling og dagsorden.
- 7.27.2. Valg av møtedirigent, referenter, tellekorps og protokollunderskrivere.
- 7.27.3. Behandling av fylkesstyrets årsberetning.
- 7.27.4. Godkjenning av fylkesstyrets regnskap og revisjonsberetning.
- 7.27.5. Behandling og vedtagelse av fylkeslagets budsjett.
- 7.27.6. Invitasjon til politisk debatt, herunder behandling av innkomne forslag og resolusjoner, samt saker som skal fremmes for Landsmøtet.
- 7.27.7. Behandling av forslag til fylkeslagets program til fylkestingsvalg.

7.28. Valg

- 7.28.1. Fylkeslagets leder.
 - 7.28.2. Fylkeslagets politiske nestleder.
 - 7.28.3. Fylkeslagets organisatoriske nestleder.
 - 7.28.4. Fylkeslagets kasserer.
 - 7.28.5. Fylkeslagets sekretær.
 - 7.28.6. Fylkeslagets studieleder.
 - 7.28.7. Inntil fem styremedlemmer.
 - 7.28.8. Inntil fire varamedlemmer i rekkefølge.
 - 7.28.9. Revisor.
 - 7.28.10. Valgkomité med varamedlemmer.
 - 7.28.11. Programkomité. (Velges i mellomvalgår.)
 - 7.28.12. Nominasjonskomité. (Velges i mellomvalgår.)
 - 7.28.13. Delegater til partiets landsmøte, samt inntil tilsvarende antall varamedlemmer i rekkefølge.
 - 7.28.14. Nominasjon av kandidat til partiets sentralstyre, samt to vara i rekkefølge.
-
- 7.29. Fylkestingsgruppens leder er fast medlem av fylkesstyret.
 - 7.30. Summen av antallet medlemmer i fylkesstyret skal være et oddetall.
 - 7.31. Sentralstyremedlemmer har møte- og talerett i fylkesstyremøter.

- 7.32. Eventuelt ekstraordinært årsmøte avholdes når minst to tredjedeler av fylkesstyret eller minst halvparten av lokallagsstyrene krever det, eller dersom Sentralstyret ber om det.
- 7.33. Fristen for innkalling til ekstraordinært årsmøte er 14 dager, og kun de oppsatte sakene på innkallingen skal behandles.
- 7.34. Delegater som velges til partiets landsmøte må oppfylle de generelle kravene til å ha vært registrert som medlem minimum tre måneder forut for datoen for fylkesårsmøtet, samt ha betalt sin kontingent forut for møtets start.
- 7.35. Delegater til partiets landsmøte velges normalt ved navn.
- 7.36. Hvis et fylke ønsker å velge delegater til partiets landsmøte ut fra roller i fylkeslaget, vil fylkesstyret måtte velge en erstatter ved eventuelt frafall.
- 7.37. Hvis et fylke ønsker å velge delegater til partiets landsmøte ut fra roller i underliggende lokallag, vil det respektive lokallag kunne utpeke en erstatter ved eventuelt frafall.
- 7.38. Fylkesstyret er beslutningsdyktig når minimum halve styret inklusive leder eller politisk nestleder er til stede.
- 7.39. Hvis stemmelikhet skulle oppstå, vil leder, sekundært politisk nestleder, ha dobbeltstemme.

8. Fylker uten fylkeslag

- 8.1. For at et fylkeslag skal betraktes som aktivt, må det ha vært avviklet fylkesårsmøte eller stiftelsesmøte i løpet av de foregående 18 måneder.
- 8.2. Det må foreligge protokoller som bekrefter at dette kravet er oppfylt.
- 8.3. I fylker der det ikke er aktive fylkeslag kan Sentralstyrets arbeidsutvalg utpeke kontaktpersoner.
- 8.4. Kontaktpersonene skal, hvis det er grunnlag for det, søke å etablere et aktivt fylkeslag i fylket.
- 8.5. Kontaktpersonene har rett til å delta ved landsmøter og landsstyremøter på lik linje med ledere for aktive fylkeslag, med tale- og forslagsrett.

9. Nominasjon til fylkestingsvalg og stortingsvalg

- 9.1. Fylkesstyret skal innkalle til nominasjonsmøte minst 14 dager før møtet.
- 9.2. Nominasjonskomiteen skal i god tid be lokallagene om å komme med forslag til kandidater og sende sitt forslag til liste til lokallagene minst tre uker før nominasjonsmøtet.
- 9.3. I de fylkene der det ikke avvikles nominasjonsmøte i samsvar med vedtektene skal Sentralstyret sette opp lister til fylkestings- og stortingsvalg.
- 9.4. Fylkesvalgliste og stortingsvalgliste kan underkjennes av overordnet partiorgan. Det oppfordres derfor til at fylkets nominasjonskomité samarbeider tett med organisatorisk nestleder i Sentralstyret forut for nominasjonsmøtet.

10. Samepolitisk Råd

- 10.1. Samepolitisk Råd forholder seg til partiets vedtekter som et fylkeslag, men med følgende unntak:
- 10.2. Samepolitisk Råd anses å være interregionalt, og medlemmer i rådet kan og bør bestå av representanter fra ulike fylker.
- 10.3. Alle medlemmer av Norgesdemokratene som har stemmerett til Sametinget vil også kunne tilslutte seg Samepolitisk Råd.
- 10.4. Sametingsrepresentanter vil gis samme organisatoriske rettigheter som stortingsrepresentanter.

11. Sentralstyret

- 11.1. Sentralstyret er partiets øverste administrative organ i det daglige arbeidet, kun underlagt Landsmøtet og Landsstyret, og velges av Landsmøtet. Sentralstyrets sammensetning fremgår av pkt. 14.21.
- 11.2. Sentralstyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av de faste medlemmene, inkludert enten partileder eller en av nestlederne er til stede.
- 11.3. Ved stemmelikhet har partileder dobbeltstemme.
- 11.4. Sentralstyret er ansvarlig for det løpende arbeidet i partiet mellom landsmøtene.
- 11.5. Sentralstyret kan delegere oppgaver til ett eller flere ulike arbeidsutvalg.
- 11.6. Arbeidsutvalg har kun innstillende myndighet.
- 11.7. Sentralstyret skal styre etter budsjett vedtatt av Landsmøtet.
- 11.8. Sentralstyret skal utarbeide halvårsårsrapport for fremleggelse til Landsstyret.
- 11.9. Enkeltdisposisjoner på mer enn kr. 100.000,- innenfor landsmøtevedtatt budsjett skal fremlegges for Landsstyret.
- 11.10. Programkomiteen i partiet skal løpende både ta egne initiativer til forbedringer i partiets politiske program og motta og behandle politiske programforslag.
- 11.11. Programkomiteen bør løpende vurdere hvilke programforslag som bør fremmes til høring i Landsstyret.
- 11.12. Sentralstyret skal innkalle til partiets landsmøte.
- 11.13. Sentralstyret skal også innkalle til landsstyremøter.
- 11.14. Sentralstyret plikter å arkivere og loggføre alle relevante dokumenter på sentral server med tilgang for alle landsstyremedlemmer.
- 11.15. Referat fra sentralstyremøter oversendes landsstyremedlemmene senest 14 dager etter møtet.
- 11.16. Sentralstyret er beslutningsdyktig når minimum halvparten av medlemmene, inkludert leder eller politisk nestleder, er til stede.

- 11.17. Hvis stemmelikhet skulle oppstå, vil leder, sekundært politisk nestleder, ha dobbeltstemme.

12. Generalsekretær og Sentralstyrets revisor

12.1. Generalsekretær

- 12.1.1. Generalsekretæren er partiets administrative leder og er ansvarlig for å iverksette alle vedtak som gjelder partiorganisasjonen og dens arbeid, fattet av Landsmøtet, Landsstyret eller Sentralstyret.
- 12.1.2. Generalsekretæren er ansvarlig for å gjennomføre sitt arbeid innenfor de økonomiske og faglige rammer som vedtas av Landsmøtet, Landsstyret eller Sentralstyret.
- 12.1.3. Generalsekretæren rapporterer til Sentralstyret og har rett og plikt til å innstille overfor dette i alle saker.
- 12.1.4. Generalsekretæren, eller den han eller hun bemyndiger, har møte-, tale- og forslagsrett i alle partiets og tilknyttede organisasjoners organer.
- 12.1.5. Generalsekretæren skal ikke være medlem av et styre eller en gruppe hvor vedkommendes rolle er å være generalsekretær.

12.2. Revisor og revisjon

- 12.2.1. Sentralstyret skal benytte statsautorisert eller registrert revisor.
- 12.2.2. Sentralstyrets revisor skal ikke være medlem av et styre eller en gruppe i Norgesdemokratene hvor vedkommendes rolle er å være revisor.
- 12.2.3. Sentralstyrets revisor skal fremlegge bemerkninger til regnskapet overfor Landsstyret i partiet i god tid før revisjonsrapporten skal forelegges for Landsmøtet.

13. Landsstyret

- 13.1. Landsstyret er etter Landsmøtet partiets høyeste myndighet.
- 13.2. Sentralstyret innkaller til ordinært landsstyremøte minst fire ganger i året.
- 13.3. Ordinært landsstyremøte innkalles skriftlig med tre ukers varsel.
- 13.4. Landsstyret skal selv, i sitt første møte, velge en leder, en nestleder og en sekretær. Disse skal utgjøre Landsstyrets arbeidsutvalg, og har ansvar for å drive Landsstyret det neste året. Ingen av disse kan være medlem av Sentralstyret.
- 13.5. Ekstraordinært landsstyremøte kan kreves når Sentralstyret eller minimum fire av fylkeslederne krever det.
- 13.6. Landsstyrets stemmeberettigede består av partileder, politisk nestleder, organisatorisk nestleder, kasserer, ungdomsorganisasjonenes leder, samt fylkeslederne og eventuelle stortingsrepresentanter.

- 13.7. Ved forfall stiller vararepresentanter. Sentralstyret utnevner selv vararepresentanter for sine medlemmer i Landsstyret. Det samme gjør Sentralstyret i partiets ungdomsorganisasjon.
- 13.8. Fylkesledere erstattes ved frafall av vara fra eget fylkesstyre. Hvis fylket ikke har foretatt valg av vararepresentant, kan politisk nestleder rykke inn som første vara og organisatorisk nestleder som andre vara.
- 13.9. Resolusjoner som bør eller må behandles mellom landsmøtene skal fremmes for behandling i Landsstyret.
- 13.10. De to siste landsstyremøtene før Landsmøtet holdes henholdsvis minst fire uker før, samt dagen før Landsmøtet.
- 13.11. Landsstyret kan omgjøre vedtak fattet av Sentralstyret.
- 13.12. Landsstyret er beslutningsdyktig når over halvparten av representantene er til stede.
- 13.13. Hvis stemmelikhet skulle oppstå i Landsstyret, vil partiets leder, sekundært politisk nestleder, ha dobbeltstemme.
- 13.14. Ansettelse i partiet skal godkjennes og vedtas av Landsstyret.

14. Landsmøtet

- 14.1. Landsmøtet er partiets øverste myndighet.
- 14.2. Landsmøtet avholdes innen 1. juni hvert år, og innkalles av Sentralstyret med minst seks ukers varsel.
- 14.3. Landsmøtedokumenter anses tilgjengeliggjort idet de overfor samtlige fylkesledere er sendt via e-mail, eller at disse er varslet om at dokumentene er gjort tilgjengelige via partiets interne skylagring.

14.4. Saksdokumenter

Senest to uker før Landsmøtet avholdes, skal følgende saksdokumenter gjøres tilgjengelig for de som har møterett i Landsmøtet:

- 14.4.1. Sentralstyrets og stortingsgruppens beretninger.
- 14.4.2. Regnskap.
- 14.4.3. Innberetning fra revisjonskomiteen.
- 14.4.4. Valgkomiteens innstilling.
- 14.4.5. Innkomne resolusjonsforslag.
- 14.5. Det vil deretter være fylkesledernes ansvar å påse at landsmøtedokumentene også gjøres tilgjengelig for øvrige delegater fra sine respektive fylker.
- 14.6. I tillegg skal fylkesårsmøtene velge delegater til Landsmøtet.

- 14.7. Hvis det er flere medlemmer i fylkeslaget som ønsker å delta på Landsmøtet enn det antallet delegater fylkeslaget har rett til å sende, skal fylkesårsmøtet velge observatørene.
- 14.8. For de fylkene der det ikke er avholdt fylkesårsmøte, er det Sentralstyrets arbeidsutvalg som utpeker delegatene i samarbeid med fylkeslagets leder.
- 14.9. Landsmøtet i partiet skal ha 150 delegater.
- 14.10. Antallet delegater fra hvert enkelt fylke beregnes ut fra deres prosentvise andel av den totale betalende medlemsmasse i den siste tolv måneders perioden forut for Landsmøtets første dag.
- 14.11. Partiets stortingsrepresentanter, regjeringsmedlemmer, valgte faste sentralstyremedlemmer og Landsstyrets medlemmer skal inneha stemmerett på Landsmøtet. Delegater fra fylkene kommer således i tillegg til disse.
- 14.12. Landsmøtet kan omgjøre vedtak fra Landsstyret og/eller Sentralstyret.
- 14.13. Landsmøtet er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt og antallet stemmeberettigede er godkjent.
- 14.14. Årets Landsmøte setter dato for påfølgende års Landsmøte.

14.15. Rett til å delta på Landsmøtet har:

- 14.15.1. Landsstyret og Sentralstyret.
- 14.15.2. De av partiets stortingsrepresentanter som ikke møter fra Lands- eller Sentralstyret.
- 14.15.3. Partiets regjeringsmedlemmer som ikke møter fra Lands- eller Sentralstyret.
- 14.15.4. Fylkesstyrenes delegater.
- 14.15.5. Fem delegater valgt av og blant Norgesdemokratenes Ungdoms Sentralstyre.

14.15.6. Følgende kan sende inntil tre observatører hver:

- 14.15.6.1. Sametingsgruppen.
 - 14.15.6.2. Fylkeslagene.
 - 14.15.6.3. Norgesdemokratenes Ungdom.
-
- 14.16. Partiorganisasjon på Svalbard og foreninger i andre land kan sende én observatør hver.
 - 14.17. Partiets generalsekretær og sekretariatsleder i stortingsgruppen møter som observatører.
 - 14.18. Observatører på Landsmøtet har tale- og forslagsrett.
 - 14.19. Sentralstyret kan invitere gjester med talerett.

14.20. Saksliste til Landsmøtet skal inneholde:

- 14.20.1. Innstilling fra fullmaktskomiteen.
- 14.20.2. Godkjenning av innkalling og dagsorden.
- 14.20.3. Valg av møtedirigenter, referenter, tellekorps og redaksjonskomité eller andre komiteer.
- 14.20.4. Behandling av Sentralstyrets årsberetning.
- 14.20.5. Godkjenning av Sentralstyrets regnskap og revisjonsberetning.
- 14.20.6. Behandling og godkjenning av Sentralstyrets budsjett.
- 14.20.7. Behandling av stortingsgruppens årsberetning.
- 14.20.8. Behandling og vedtagelse av partiets vedtekter.
- 14.20.9. Behandling og vedtagelse av partiets program. (Hvis det er aktuelt).
- 14.20.10. Behandling av innkomne forslag og resolusjoner.
- 14.20.11. Invitasjon til politisk debatt og forslag til strategi for partiorganisasjonen.

14.21. Valg:

- 14.21.1. Partileder, velges for to år.
- 14.21.2. Politisk nestleder, velges for ett år.
- 14.21.3. Organisatorisk nestleder, velges for ett år.
- 14.21.4. Sekretær, velges for to år.
- 14.21.5. Kasserer, velges for to år.
- 14.21.6. Studieleder, velges for ett år.
- 14.21.7. Kommunikasjonsleder - Ekstern/Intern, velges for ett år.
- 14.21.8. Teknisk leder (AV- og IKT-ansvarlig), velges for ett år.
- 14.21.9. Leder av Norgesdemokratenes Ungdom.
- 14.21.10. Fire øvrige styremedlemmer.
- 14.21.11. Fire varamedlemmer i rangorden, velges for ett år.
- 14.21.12. Statsautorisert eller registrert revisor.
- 14.21.13. Valgkomité bestående av tre medlemmer, og to varamedlemmer i rangert rekkefølge.
- 14.21.14. Medlemmer av valgkomiteen kan selv ikke inneha verv i Sentralstyret, eller være ansatt i partiet.

- 14.21.15. Kontrollutvalg bestående av tre medlemmer og to varamedlemmer.
- 14.21.16. Vedtektskomité bestående av tre medlemmer, og to varamedlemmer i rangert rekkefølge.
- 14.21.17. Programkomité bestående av tre medlemmer, og to varamedlemmer i rangert rekkefølge.
- 14.21.18. Det er åpning for benkeforslag til valg på årsmøter i lokallag og fylkeslag. Det er valgkomiteen som fremmer forslag til landsmøtet om nytt sentralstyre. Innspill fra andre til kandidater for sentralstyret skal ha vært gjenstand for behandling på lavere nivå i organisasjonen: dvs. i lokallag og fylkeslag. Der kan det fremmes benkeforslag. Hvis slikt vedtak fra fylkesårsmøtet ikke foreligger, så skal forslaget avvises. Slike forslag skal foreligge i skriftlig form til partiets generalsekretær og Valgkomité minst 4 uker før landsmøtet.
- 14.21.19. Politisk nestleder skal ta plass som leder av partiets programkomité.

14.22. Ekstraordinært landsmøte:

14.22.1. Berettiget til å kreve ekstraordinært landsmøte er:

- 14.22.1.1. Landsstyret med simpelt flertall.
- 14.22.1.2. Sentralstyret med to tredjedels flertall.
- 14.22.1.3. Fylkestyrene i minst fire fylkeslag.
- 14.22.2. Et ekstraordinært landsmøte skal innkalles med minst 21 dagers varsel, og kun de oppsatte sakene kan behandles.
- 14.22.3. Ekstraordinære landsmøter skal avvikles digitalt.
- 14.22.4. Et ekstraordinært landsmøte kan i visse saker defineres som en uravstemning.
- 14.22.5. En uravstemning behandler kun én sak.
- 14.22.6. Ved bruk av uravstemning skal avstemningsalternativene være kun to; JA eller NEI.
- 14.22.7. Ved bruk av uravstemning må partiet forsikre seg om at det enkelte stemmeberettigede medlem kan identifiseres før stemme avgis.
- 14.22.8. Ved bruk av uravstemning kan svarfrist senkes ned til syv dagers varsel.

15. Suspensjoner og eksklusjoner

- 15.1. Sentralstyret kan med simpelt flertall åpne sak om eksklusjon eller suspensjon på eget initiativ, eller etter forslag fra medlemmets lokallag eller fylkeslag, eller partiets ledelse.
- 15.2. Partiets Generalsekretær og leder kan suspendere medlem med umiddelbar virkning ved grove brudd på vedtekter, etiske retningslinjer eller lovbrudd.
- 15.3. **En eksklusjonssak må være begrunnet i minst ett av følgende fire forhold:**
- 15.4. Motarbeider partiet og/eller nekter å etterkomme pålegg fra Fylkesstyre og/eller sentralstyre.
- 15.5. Misbruk av verv eller stilling i partiet.
- 15.6. Brudd på partiets gjeldende vedtekter.
- 15.7. Grove brudd på partiets etiske og organisatoriske retningslinjer, i den grad disse er utarbeidet/vedtatt/bekjentgjort.
- 15.8. All kommunikasjon i slike saker skal skje skriftlig.
- 15.9. Ved åpning av sak skal Sentralstyret også meddele underordnede organisasjonsledd hvor vedkommende har politiske verv, om at vedkommende skal være å anse som suspendert inntil saken er avsluttet.
- 15.10. Sentralstyret skal begrunne vedtak i brevform.
- 15.11. Medlemmet skal innenfor en tidsramme på 14 dager gis tilsvaretsrett.
- 15.12. Sentralstyret velger på bakgrunn av medlemmets tilsvare om saken skal henlegges eller opprettholdes, og sender medlemmet beskjed.
- 15.13. Sentralstyret avgjør saken og Landsstyret er anke organ. Anke behandling skal vurdere om prosess er fulgt, men ikke endre vedtak. Ved brudd på prosess skal saken sendes tilbake til Sentralstyret for ny behandling.
- 15.14. Landsstyret fatter endelig vedtak med simpelt flertall.
- 15.15. Den som er ekskludert kan ikke opptas som nytt medlem før vedtaket er opphevet av Sentralstyret, Landsstyre, evt. Landsmøte.
- 15.16. Søknad om gjenopptagelse kan ikke fremmes før minimum ett år etter at vedtaket om eksklusjon er fattet.

16. Vedtekts- og programendringer

- 16.1. Vedtektsendringer skal vedtas av Landsmøtet med to tredjedels flertall.
- 16.2. Sentralstyret kan gi fylkeslag eller lokallag dispensasjoner fra vedtektene når gode grunner taler for det.
- 16.3. Norgesdemokratenes program skal ansees dynamisk, og ikke statisk låst for en fireårig stortingsvalgperiode.
- 16.4. Programendringer vedtas av Landsmøtet med to tredjedels flertall.

17. Økonomireglement

- 17.1. Alle lag og grupper i Norgesdemokratene er selv juridisk ansvarlig for sine økonomiske disposisjoner, og partiet sentralt hefter ikke for lokal- eller fylkeslagenes økonomiske disposisjoner.
- 17.2. Medlemskontingent fordeles etter nøkkelen 25 prosent til sentralorganisasjonen og 75 prosent til fylkeslagene.
- 17.3. Fylkeslagene og lokallagene kan ved begrunnede behov søke overordnet organisasjonsnivå om midler.
- 17.4. Alle fylkeslag gis tilgang til sentralt vedtatt regnskapsprogram, og det forventes at alle fylker benytter seg av dette. I de tilfeller et fylke velger en annen løsning, må fylkeslaget likevel benytte et tilsvarende regnskapsprogram.

18. Kontrollutvalg

- 18.1.1. Kontrollutvalget skal bestå av tre medlemmer, med to varamedlemmer, valgt av Landsmøtet.
- 18.1.2. Medlemmer av kontrollutvalget kan selv ikke ha verv i Sentralstyret, eller være ansatt av partiet.
- 18.1.3. Kontrollkomiteens oppgave er å påse at partiets vedtekter og inngåtte avtaler etterfølges, samt at ethvert partiorgan forholder seg til norsk lov. Kontrollkomiteen kan ved mistanke om uregelmessigheter utbe seg ethvert dokument for å kunne granske saken. Eventuell tilbakeholdelse av dokumentasjon skal regnes som et grovt brudd på partiets interne retningslinjer.
- 18.1.4. Hvis et organ skal granskes, hvor ett av medlemmene i kontrollutvalget selv er representert med verv, skal vedkommende anses som inhabil.
- 18.1.5. Kontrollutvalget skal ha rett til å kreve innsyn i ethvert partiledes anliggender.
- 18.1.6. Kontrollutvalget rapporterer til Landsstyret.

19. Vedtektskomiteens arbeid

- 19.1 Vedtektskomiteens arbeid består i å samle inn og systematisere innspill til vedtektsendringer fortløpende.
- 19.2 Alle forslag til vedtektsendringer som medlemmer av komiteen mottar skal fortløpende sendes vedtektskomiteens leder.
- 19.3 Vedtektskomiteens medlemmer kan selv fremme forslag til endringer.
- 19.4 Vedtektskomiteen har rett til å kreve at alle endringsforslag følger en gitt mal. Denne mal skal da legges tilgjengelig for alle medlemmer.
- 19.5 Leder av vedtektskomiteen skal innkalle til møte for å behandle de innkomne forslag.
- 19.6 Vedtektskomiteen tar selv stilling til hvorvidt endringsforslag skal fremmes med eller uten en innstilling fra komiteen.
- 19.7 Leder av vedtektskomiteen skal forholde seg til sentralstyrets oppsatte frist for innlevering, med hensyn til at dokument skal kunne følge innkallingen til landsmøtet.

20. Programkomiteens arbeid

- 20.1 En programtekst skal være ment å inngå i partiets politiske program i den form forslaget er fremsatt.
- 20.2 Programkomiteens arbeid består i å samle inn og systematisere innspill til programendringer fortløpende.
- 20.3 Alle forslag til programendringer som medlemmer av komiteen mottar skal fortløpende sendes komiteens leder.
- 20.4 Programkomiteen har rett til å kreve at alle endringsforslag følger en gitt mal. Denne mal skal da legges tilgjengelig for alle medlemmer.
- 20.5 Leder av programkomiteen skal innkalle til møte for å behandle de innkomne forslag.
- 20.6 Programkomiteen tar selv stilling til hvorvidt endringsforslag skal fremmes med eller uten en innstilling fra komiteen.
- 20.7 Leder av programkomiteen skal forholde seg til sentralstyrets oppsatte frist for innlevering, med hensyn til at dokument skal kunne følge innkallingen til landsmøtet.

21. Redaksjonskomiteens arbeid

- 21.1 Redaksjonskomiteens arbeid består i å samle inn og systematisere innsendte resolusjonsforslag til landsmøtebehandling.
- 21.2 Alle resolusjonsforslag som medlemmer av komiteen mottar skal fortløpende sendes komiteens leder.
- 21.3 Redaksjonskomiteens medlemmer kan selv fremme resolusjonsforslag.
- 21.4 Redaksjonskomiteen har rett til å kreve at alle resolusjonstekster følger en gitt mal. Denne mal skal da legges tilgjengelig for alle medlemmer.
- 21.5 Leder av redaksjonskomiteen skal innkalle til møte for å behandle de innkomne forslag.
- 21.6 Redaksjonskomiteen tar selv stilling til hvorvidt en resolusjonstekst skal fremmes med eller uten en innstilling fra komiteen.
- 21.7 Leder av redaksjonskomiteen skal forholde seg til sentralstyrets oppsatte frist for innlevering, med hensyn til at dokument skal kunne følge innkallingen til landsmøtet.

Etiske retningslinjer for tilsatte og folkevalgte

Målsetting

Retningslinjene skal fremme bevissthet omkring etiske tema og bidra til å styrke partiets omdømme, klargjøre hva som er akseptabel praksis og gi veiledning i vanskelige vurderinger. Situasjoner der det kan reises tvil om den enkeltes habilitet og objektivitet må unngås.

Norgesdemokratene legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all virksomhet.

Både folkevalgte og ansatte har ansvar for å etterleve dette prinsippet. Som folkevalgte stilles det høye krav til den enkeltes etiske holdninger i sin virksomhet i partiet.

Alle tilsatte plikter lojalt å overholde lover, forskrifter og reglementer som gjelder for Norgesdemokratenes virksomhet. Dette innebærer også at alle skal forholde seg lojalt til vedtak som er truffet.

Generelle bestemmelser

Alle har ansvar for å bidra til at partiets omdømme blir ivaretatt på beste måte og at velgerne kan ha tillit til at deres interesser ivaretas. Folkevalgte skal alltid ha fokus på gjeldende partiprogram og partiets gjeldende politikk.

Tilsatte og folkevalgte må ikke la egne interesser påvirke arbeidet og heller ikke la egen eller virksomhetens bekvemmelighet eller interesser påvirke atferd eller beslutninger. Partiets folkevalgte skal være oppmerksom på habilitets-problematikk og ha lav terskel for å søke råd.

Hensynet til velgerne

Folkevalgte har ofte flere roller i sitt private virke og skal derfor være bevisst på sin rolle som politisk tillitsvalgt og de problemer det kan medføre. Folkevalgte vil ofte måtte foreta avveininger mellom allmenne samfunnshensyn, enkeltpersoners rettssikkerhet og ulike partsinteresser. Tillitsvalgte må være høflige, korrekte og imøtekommende, både i skriftlig og muntlig kommunikasjon — og søke å uttrykke seg på en måte som lett kan forstås.

Det er også viktig å være oppmerksom på kommunikasjon og tjenesteyting.

Hensyn til partiets omdømme

Uansett hvor og i hvilke fora man er, vil man ofte bli oppfattet som representant for Norgesdemokratene. Alle plikter å utføre vervet sitt korrekt og opptre på en måte som ikke skader partiet. Har man verv eller profilbilde med Norgesdemokratene på sosiale medier, må man vise aktsomhet og være forsiktig med hvordan man fremstår. Det er ikke akseptabelt å angripe andre eller bruke språk som egner seg til å sette partiets renommé i vanry.

Habilitet og taushetsplikt

Tilsatte og folkevalgte i Norgesdemokratene skal ikke opptre på en måte som er egnet til å svekke tilliten til deres upartiskhet. De beslutninger som tas må ikke bli påvirket av hensyn som er uvedkommende for saken. Forvaltningsloven gir bestemmelser om habilitet som gjelder for alle i partiet.

Det kan oppstå konflikt mellom partiets interesser og personlige interesser. Dette kan også gjelde tilfeller som ikke rammes av forvaltningslovens bestemmelser om habilitet.

Slike interessekonflikter kan f.eks være:

- Lønnet bierverv/biarbeid som kan påvirke ens arbeid i partiet.
- Engasjement i interesseorganisasjon som berører forhold for enkelte i partiet.
- Personlige økonomiske interesser som kan føre til at vedkommende kommer i en konkurransesituasjon eller lojalitetskonflikt i forhold til partiets virksomhet.
- Forretningsmessige forhold til tidligere arbeidsgiver eller arbeidskolleger.

Forvaltningsloven sier at når en person er inhabil, så skal vedkommende fratre ved behandling av saken. Denne regel er til for å sikre tilliten til upartiskhet. Det er vedkommendes eget ansvar å påse at inhabilitet ikke er tilstede. Foreligger inhabilitet, skal overordnet varsles, slik at andre kan overta saksbehandlingen. Foreligger det tvil om habilitet hos folkevalgte, avgjør det folkevalgte organ, hvor vedkommende er medlem, om inhabilitet foreligger — ved flertallsvotering.

Taushetsplikt

Samtlige tillitsvalgte i Norgesdemokratene er pålagt taushetsplikt i forhold som tilfaller dem gjennom deres virke som tillitsvalgt. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet tjenesten. Fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i partiet, må respekteres og ikke brukes til personlig vinning.

Taushetsplikten omfatter også opplysninger om partikolleger og ledere.

Det er viktig å ha et bevisst forhold til hvem, hva og hvordan man omtaler noen på f.eks sosiale medier som Facebook og YouTube med flere.

Overgang til næringsvirksomhet eller andre enheter

Ved overgang til stilling i virksomhet utenfor Norgesdemokratene er det viktig at innbyggernes tillit til partiet ikke svekkes eller at partiets interesser i et forhandlings- eller samhandlingsforhold ikke blir skadelidende. Den enkelte tilsatte må legge vekt på taushetspliktens bestemmelser etter overgang til annen virksomhet.

Styre og andre verv

Tilsatte i Norgesdemokratene bør ikke ta verv i styre eller råd hvis vervet er i strid med partiets interesser. Folkevalgte bør drøfte eventuelle uklarheter omkring verv med ordfører i forkant, eller annen kompetent person.

Det bør være åpenhet omkring verv som folkevalgte i Norgesdemokratene innehar når de kan tenkes å berøre kommunens virksomhet. Den enkelte må søke å unngå å sette seg i situasjoner hvor de kan bli utsatt for utilbørlig press og påvirkning. Folkevalgte bør drøfte uklare situasjoner med ordfører eller gruppeleder i partiet.

Verv i kommunalt eller interkommunalt eide selskaper må utføres i samsvar med kommunestyrets vedtak i saken og gjeldende lov- og avtaleverk. Den som innehar verv, har ansvar for å sette seg inn i de krav som stilles i verv og den aktuelle lovgivningen for vervet og selskapet.

Gaver og personlige fordeler

Folkevalgte skal unngå personlige fordeler som kan påvirke ens integritet, eller som kan gi slikt inntrykk til skade for saksbehandling/vedtak, han/henne, partiet eller den funksjon/virksomhet som vedkommende tilhører.

Dette gjelder likevel ikke gaver av ubetydelig verdi, som for eksempel blomsterhilsener eller lignende i sammenhenger hvor slik oppmerksomhet er naturlig. Gruppeleder eller styreleder skal informeres om gaver en mottar. Dersom gaven returneres, skal det følge med et brev som redegjør for partiets regler om dette.

Moderate former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og ved informasjonsutveksling. Slik sosial omgang må imidlertid ikke være av en slik art at den påvirker beslutningsprosessen, eller kan gi andre grunn til å tro det. I tvilstilfeller skal saken forelegges gruppeleder eller styreleder.

Reise- og oppholdsutgifter i forbindelse med reiser i partiets tjeneste skal dekkes av partiet eller dekning gjennomført via partiets konto. Folkevalgte skal ikke akseptere fritidsreiser for seg og/eller sin familie betalt av private bedrifter, organisasjoner og lignende som han/hun på vegne av partiet har kontakt med.

Unntak fra dette prinsipp kan bare skje etter samtykke fra sentralstyret i partiet.

Folkevalgte i Norgesdemokratene må heller ikke gi, eller tilby tjenester eller fordeler som ikke har vært undergitt ordinær saksbehandling, til enkeltpersoner/grupper/foreninger o.a.

Bruk av partiets ressurser og utstyr

Alle tilsatte plikter å ta vare på partiets ressurser på den mest økonomiske og rasjonelle måten, og medvirke til at ressursene ikke misbrukes eller sløses.

Privat bruk av partiets maskiner, biler og annet utstyr kan bare skje i samsvar med fastsatte retningslinjer som utarbeides i det enkelte lokallag. Partiets kjøretøy/maskiner/utstyr skal ikke nyttes av tilsatte til noen form for privat inntektsgivende virksomhet. Det skal vises særskilt oppmerksomhet rundt partiets datautstyr med tanke på sikkerhet. PC og telefoner skal ikke lånes ut til uvedkommende. Utstyr som trenger, eller skal til reparasjon, må sjekkes med tanke på taushetsbelagt informasjon.

Lojalitetsplikt

Tillitsvalgte i Norgesdemokratene plikter å følge de rettsregler og etiske retningslinjer som gjelder for partiet. Lojalitetsplikten medfører ikke plikt til å følge pålegg om å gjøre noe ulovlig eller uetisk.

Det skal være stort rom for diskusjon og motforestillinger før vedtak fattes. Når beslutning er tatt forventes det at vedtaket effektueres innenfor gitte rammer, uavhengig av den enkeltes personlige oppfatning. Partiets program skal alltid følges og være førende for vedtak som fattes i de enkelte lokallag. Vi som folkevalgte plikter å være lojale overfor flertalls-avgjørelser som er lovlig fattet og iht. partiprogrammet.

Korrupsjon

Tilsatte, tillitsvalgte og folkevalgte skal ikke sette seg i situasjoner hvor de føler press eller forpliktelse til å foreta vurderinger ut over de politiske og forfatningsmessige.

Folkevalgte og tillitsvalgte må også være varsomme med ting som kan misoppfattes, både av media, velgere og av interessepartier. Det finnes gode og fornuftige partikolleger man kan spørre til råds, og som kan spare deg og partiet for mye problemer.

Personer som innehar medlemskap i losjer eller andre foreninger med hemmeligholdt agenda, plikter å offentliggjøre sitt medlemskap, da en slik tilhørighet vil reise spørsmål ved individets objektivitet og nøytralitet til saksbehandling. Skulle en slik situasjon oppstå må det gjøres en habilitetsvurdering, eller at man erklærer seg inhabil.

Åpenhet

Partiorganisasjonen må praktisere åpenhet både mot innbyggere og innad i egen virksomhet, og mellom lokallag. Dette er en nødvendig forutsetning for tillit til partiet og vil bidra til å redusere uheldig atferd og uhensiktsmessig kultur. Offentlighet og åpen diskusjon er en forutsetning for demokratiet. Det er sammenheng mellom åpenhet, lojalitet og plikten til å rapportere om uheldige forhold.

Partiets ledende tillitsvalgte plikter å informere og innhente innspill fra de forskjellige lokallag. Dette er en forutsetning for å lykkes med å bygge en sunn og god partikultur. God kommunikasjon i alle ledd er en vanskelig balansekunst, men er en forutsetning for å lykkes med å bygge et godt parti.

Lojalitet er også en grunnleggende verdi.

Tillitsvalgte kan oppleve at lojalitetsplikten kan komme i konflikt med ytringsfriheten. En hovedregel vil alltid være at pressetalsmann eller styreleder i sentralstyret uttaler seg i saker av følsom natur.

Dette gjelder ytringer som kan skade partiet og partiets interesser. Har man en ledende stilling, og desto høyere politisk nivå vedkommende har, desto strengere vil lojalitetskravet være.

Tillitsvalgte kan imidlertid uttale seg om omstridte spørsmål og påtale kritikkverdige forhold innad i partiet til mediene, men må hele tiden være oppmerksom på lovbestemt taushetsplikt.

Den enkelte medarbeider skal i så fall gjøre oppmerksom på at det dreier seg om personlige ytringer og ikke ytringer eller uttalelser på vegne av partiet.

Parti-tittel, brevlogo eller e-post med logo skal da ikke brukes. Avsender skal være fra privat e-postkonto og ikke fra partiets e-post.

Varsling av kritikkverdige forhold

Prinsipper om åpenhet og innbyggernes kontroll med folkevalgte, forutsetter at allmennheten får innsyn i kritikkverdige forhold. Dette medfører at partiets tilsatte i enkelte tilfelle må kunne gi allmennheten faktiske opplysninger og sin oppfatning av forholdene.

Alle medlemmer har et selvstendig ansvar for å ta opp forhold de får kjennskap til i partiorganisasjonen som ikke er i samsvar med lover, regler og etiske retningslinjer.

Alle former for seksuell trakassering, mobbing eller pågående ulovligheter skal rapporteres til partiledelsen.

Spørsmål om adgangen til å gi opplysninger til allmennheten må vurderes i forhold til hensynet til lojalitet og mulig intern rapportering av forholdet. Tillitsvalgte med slik informasjon må vurdere hva motivet er for varslingen og om forholdet objektivt sett er alvorlig.

Internvarsling skal alltid være første alternativ for løsning av saken (Lokallagsleder/Fylkesleder), deretter sentralstyret eller politi før en går ut til allmennheten.

I alle saker der det er mistanke om lovbrudd skal fornærmede oppfordres til å kontakte politi. Om fornærmede ønsker hjelp med dette skal det ytes uten ugrunnet opphold. Partiledelsen skal varsles umiddelbart i alle saker som involverer lovbrudd.

Diskriminering, mobbing, trusler og vold

Norgesdemokratene har en bevisst holdning mot diskriminering, mobbing, trakassering, trusler og vold, og forventer at alle tillitsvalgte og folkevalgte bidrar til å hindre slikt.

Lokallagsleder / Styreleder plikter å følge opp varsler om saker der dette er tema. Slike saker skal behandles på neste styremøte og partene kalles inn for å klargjøre hva som har foregått.

Oppfølging

Ledere på alle nivåer har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd og legge betingelsene til rette for praktisering av dette. Lederne har stor innflytelse i organisasjonen gjennom sin atferd og lederstil, og kan selv komme i situasjoner hvor valg og beslutninger krever god etisk standard. Alle ledere har ansvar for å bringe brudd på retningslinjene videre i partiledelsen, og å bidra til å hindre at det utvikler seg uheldig kultur.

Sanksjoner

Det vil i alvorlige tilfeller være aktuelt for Lokallagsstyre å innstille på eksklusjon av medlem som utøver slike handlinger som mobbing, trakassering, trusler, seksuell trakassering eller vold.

Det er ikke forenelig med partiarbeid å utøve slik oppførsel. Medlemmet skal motta at varsel om reaksjon om oppførsel ikke opphører umiddelbart. Ved grove overtramp vil eksklusjon iverksettes umiddelbart